

PRINCIPIILE UNIDROIT APLICABILE CONTRACTELOR COMERCIALE INTERNAȚIONALE

PREAMBUL (Scopul Principiilor)

Prezentele Principii stabilesc regulile generale aplicabile contractelor comerciale internaționale.

Principiile se aplică atunci când părțile au convenit guvernarea contractului dintre ele de acestea. ^(*)

Principiile pot fi aplicate atunci când părțile au convenit ca înțelegerea dintre ele să fie guvernată de „principii generale de drept”, de „*lex mercatoria*” sau alte asemenea principii.

Acestea pot fi aplicate când părțile nu au ales nici o lege care să guverneze contractul dintre ele.

Principiile pot fi folosite pentru a interpreta sau completa instrumentele legale uniforme internaționale.

Ele pot fi folosite pentru a interpreta sau completa legea internă.

Principiile pot servi drept model pentru legiuitorii naționali și internaționali.

CAPITOLUL 1 – PREVEDERI GENERALE

ARTICOLUL 1.1 (*Libertatea contractuală*)

Părțile sunt libere să încheie un contract și să determine conținutul acestuia

ARTICOLUL 1.2 (*Forma contractului*)

Principiile nu impun forma scrisă pentru încheierea valabilă a unui contract, declarație sau orice alt act. Contractul poate fi dovedit prin orice mijloc de probă, inclusiv martori.

^(*) Părțile care doresc să prevadă guvernarea contractului de către aceste Principii pot utiliza următoarea formulare, adăugând orice excepții sau modificări pe care le doresc:
„Prezentul contract va fi guvernat de către Principiile UNIDROIT (2004) [cu excepția articolelor ...]”.

Părțile care doresc să prevadă în plus aplicarea legii unei anumite jurisdicții pot utiliza următoarea formulare:

„Prezentul contract va fi guvernat de către Principiile UNIDROIT (2004) [cu excepția articolelor ...], completate când este necesar de către legea [jurisdicției X]”.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 1.3

(Forța obligatorie a contractului)

Contractul valabil încheiat are caracter obligatoriu între părțile contractante. Contractul poate fi modificat și poate înceta numai în condițiile stipulate prin clauzele sale, prin acordul părților sau în orice mod prevăzut de Principii.

ARTICOLUL 1.4

(Norme imperative)

Principiile nu limitează aplicarea normelor imperative, fie de origine națională, fie internațională sau supranațională, aplicabile conform dispozițiilor relevante ale dreptului internațional privat.

ARTICOLUL 1.5

(Excluderea sau modificarea de către părți)

Părțile pot exclude aplicarea Principiilor sau pot deroga ori modifica efectul oricărei prevederi a acestora, cu excepția cazului în care este prevăzut altfel în Principii.

ARTICOLUL 1.6

(Interpretarea și completarea Principiilor)

(1) În interpretarea Principiilor trebuie avut în vedere caracterul lor internațional și scopurile lor, inclusiv nevoia de uniformitate în aplicarea lor.

(2) Problemele din sfera acestor Principii, netratate în mod expres de acestea, vor fi soluționate în conformitate cu principiile generale de bază ale acestora.

ARTICOLUL 1.7

(Buna credință și negocierea corectă)

(1) Fiecare parte trebuie să acționeze conform bunei credințe și negocierii corecte în comerțul internațional.

(2) Părțile nu pot exclude sau limita această obligație.

ARTICOLUL 1.8

(Comportamentul inconsecvent)

O parte nu poate acționa în contradicție cu o înțelegere pe care a avut-o cu cealaltă parte dacă aceasta din urmă a crezut în mod rezonabil în această înțelegere și a acționat prin urmare în dezavantajul său.

ARTICOLUL 1.9

(Uzanțe și practici)

(1) Părțile sunt ținute de orice uzanță asupra căreia au convenit și de practicile pe care le-au convenit între ele.

(2) Părțile sunt ținute de o uzanță care este bine cunoscută și respectată în mod obișnuit în comerțul internațional de către părțile unei afaceri comerciale particulare cu excepția cazului în care aplicarea acestei uzanțe ar fi nerezonabilă.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 1.10

(Notificarea)

(1) Atunci când este cerută, notificarea poate fi făcută prin orice mijloc adecvat circumstanțelor.

(2) O notificare este considerată în vigoare la data recepțiunii acesteia de către destinatar.

(3) În sensul alineatului (2), o notificare „ajunge la” destinatar atunci când îi este transmisă verbal persoanei respective sau când este livrată la sediul sau adresa poștală a persoanei respective.

(4) În sensul acestui articol, termenul „notificare” include o declarație, solicitare, cerere sau orice altă comunicare de intenție.

ARTICOLUL 1.11

(Definiții)

În aceste Principii

- „instanță de judecată” include un tribunal arbitral;
- atunci când una din părți are mai mult de un sediu, „sediul” relevant este acela care are relația cea mai strânsă cu contractul și cu executarea acestuia, având legătură cu circumstanțele știute sau avute în vedere de părți în orice moment anterior sau în momentul încheierii contractului;
- „debitor” se referă la persoana care trebuie să îndeplinească o obligație,
- „creditor” se referă la partea care este îndreptățită să pretindă îndeplinirea acelei obligații;
- „înscris” înseamnă orice mijloc de comunicare care păstrează o înregistrare a informației conținută în aceasta și poate fi reprodusă într-o formă tangibilă.

ARTICOLUL 1.12

(Calcularea termenelor fixate de către părți)

(1) Zilele de sărbătoare sau cele nelucrătoare care apar în timp ce curge termenul fixat de către părți pentru îndeplinirea unui act sunt incluse în calcularea acestui termen.

(2) Totuși, dacă termenul expiră într-o zi de sărbătoare sau într-una nelucrătoare la sediul părții care trebuie să îndeplinească actul, acesta se prelungește până la prima zi lucrătoare următoare, cu excepția cazului în care circumstanțele nu indică contrariul.

(3) Zona orară relevantă este aceea a sediului părții care fixează termenul, cu excepția cazului în care circumstanțele nu indică contrariul.

CAPITOLUL 2 – ÎNCHEIEREA ȘI MANDATUL

SECȚIUNEA 1: ÎNCHEIEREA

ARTICOLUL 2.1.1

(Modul de încheiere)

Un contract poate fi încheiat fie prin acceptarea unei oferte, fie printr-un comportament al părților suficient pentru a arăta acordul de voință.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.1.2

(Definiția ofertei)

O propunere pentru încheierea unui contract constituie o ofertă dacă este suficient de clară și dacă indică intenția ofertantului de a fi ținut de aceasta în cazul acceptării.

ARTICOLUL 2.1.3

(Retragerea ofertei)

- (1) O ofertă intră în vigoare atunci când ajunge la destinatar.
- (2) O ofertă, chiar dacă este irevocabilă, poate fi retrasă dacă retragerea ajunge la destinatar înainte sau în același timp cu oferta.

ARTICOLUL 2.1.4

(Revocarea ofertei)

- (1) Până la încheierea unui contract, o ofertă poate fi revocată dacă revocarea ajunge la persoana căreia i se face oferta înainte ca aceasta să fi expediat acceptarea.
- (2) Cu toate acestea, o ofertă nu poate fi revocată:
 - (a) dacă indică, prin stipularea unui moment exact pentru acceptare ori în alt mod, că este irevocabilă; sau
 - (b) dacă ar fi fost rezonabil pentru persoana căreia i se face oferta să se bazeze pe oferta ca fiind irevocabilă și persoana căreia i se face oferta a acționat bazându-se pe oferta.

ARTICOLUL 2.1.5

(Respingerea unei oferte)

Valabilitatea ofertei încetează atunci când respingerea ajunge la ofertant.

ARTICOLUL 2.1.6

(Modalitatea de acceptare)

- (1) O declarație făcută de destinatarul ofertei sau un alt comportament al acestuia care indică consimțământul reprezintă o acceptare. Tăcerea sau inactivitatea nu sunt considerate, în sine, o acceptare.
- (2) Acceptare ofertei este valabilă când consimțământul ajunge la ofertant.
- (3) Totuși, dacă prin oferta în sine sau ca rezultat al practicilor pe care părțile le-au stabilit între ele, ori al uzanței, destinatarul ofertei poate exprima consimțământul prin executarea unei acțiuni fără notificarea ofertantului, acceptarea intră în vigoare atunci când se execută acțiunea.

ARTICOLUL 2.1.7

(Momentul acceptării)

O ofertă trebuie acceptată în timpul pe care ofertantul l-a fixat sau, dacă nu este fixat un anumit timp, într-un timp rezonabil având în vedere circumstanțele, inclusiv rapiditatea mijloacelor de comunicații folosite de ofertant. O ofertă verbală trebuie acceptată imediat cu excepția cazului în care circumstanțele indică altfel.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.1.8

(Acceptarea într-o perioadă fixă de timp)

O perioadă de timp pentru acceptare fixată de către ofertant începe să curgă din momentul în care oferta este expediată. Momentul indicat în ofertă este considerat momentul expedierii, cu excepția cazului în care circumstanțele indică altfel.

ARTICOLUL 2.1.9

(Acceptare tardivă. Întârziere în transmitere)

(1) Acceptarea tardivă poate produce efecte cu condiția ca ofertantul să îl informeze imediat pe destinatarul ofertei sau să îi notifice acest lucru.

(2) Dacă o comunicare conținând o acceptare întârziată, arată că a fost expediată în circumstanțe care ar fi permis, în mod normal, recepțiunea acceptării la timp, atunci acceptarea întârziată va produce efecte normale, în afară de cazul în care ofertantul a informat deja pe destinatarul ofertei că acesta consideră oferta ca fiind retrasă.

ARTICOLUL 2.1.10

(Retragerea acceptării)

O acceptare poate fi retrasă dacă retragerea ajunge la ofertant înainte sau în același timp cu momentul în care acceptarea ar fi intrat în vigoare.

ARTICOLUL 2.1.11

(Acceptarea modificată)

(1) Un răspuns la o ofertă care pare a fi o acceptare dar conține adăugiri, limitări sau alte modificări reprezintă în fapt o respingere a ofertei și constituie o contra-ofertă.

(2) Totuși, un răspuns la o ofertă care pare a fi o acceptare, dar conține termeni adiționali sau diferiți care nu modifică substanțial termenii ofertei, constituie o acceptare cu excepția cazului în care ofertantul, fără întârziere, obiectează la diferențe. Dacă ofertantul nu obiectează, termenii contractului sunt termenii ofertei cu modificările conținute în acceptare.

ARTICOLUL 2.1.12

(Documentele scrise pentru confirmare)

Dacă un document scris care este trimis într-o perioadă de timp rezonabilă după încheierea contractului și care reprezintă o confirmare încheierii contractului conține prevederi suplimentare sau diferite de cele inițiale, respectivele prevederi vor deveni parte a contractului, exceptând cazurile în care modifică substanțial contractul sau în care destinatarul obiectează fără întârziere.

ARTICOLUL 2.1.13

(Încheierea contractului care depinde de înțelegerea asupra unor anumite probleme sau într-o anumită formă)

Atunci când, în timpul negocierilor, una dintre părți insistă ca respectivul contract să nu fie încheiat până nu se ajunge la o înțelegere asupra unor anumite probleme sau a unei anumite forme, nu se va încheia un contract până nu se ajunge la înțelegere în ceea ce privește acele probleme sau acea formă.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.1.14

(Contract cu clauze neindicate în mod intenționat)

(1) Dacă părțile intenționează să încheie un contract, faptul că ele lasă în mod intenționat o clauză asupra căreia se va conveni în cadrul unor negocieri ulterioare sau care va fi determinată de o terță persoană nu împiedică un contract să fie considerat valabil încheiat.

(2) Existența unui contract nu este afectată de faptul că ulterior:

(a) părțile nu ajung la o înțelegere asupra acelei clauze; sau

(b) terța persoană nu determină conținutul clauzei,

cu condiția să existe un mijloc alternativ de a defini clauza respectivă care să fie rezonabilă în circumstanțele date, în ceea ce privește intenția părților.

ARTICOLUL 2.1.15

(Negocieri cu rea credință)

(1) O parte este liberă să negocieze și nu este răspunzătoare pentru neîncheierea unei înțelegeri.

(2) Totuși, o parte care negociază sau întrerupe negocierile cu rea credință este răspunzătoare pentru pierderile cauzate celeilalte părți.

(3) Este rea credință, în particular, din partea unei părți să înceapă sau să continue negocierile atunci când nu intenționează să ajungă la o înțelegere cu cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.16

(Obligația de confidențialitate)

Atunci când unele informații sunt oferite cu caracter de confidențialitate de către o parte în cursul negocierilor, cealaltă parte se află sub obligația de a nu dezvălui acea informație sau de a o folosi necorespunzător pentru scopurile sale proprii, chiar dacă un contract este încheiat ulterior sau nu. Atunci când este cazul, despăgubirea pentru încălcarea acestei obligații poate include compensații bazate pe beneficiile obținute de cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.17

(Clauze de neschimbare)

Un contract scris care conține o clauză ce indică faptul că documentul scris cuprinde în totalitate termenii asupra cărora au convenit părțile nu poate fi contrazis sau completat prin dovada unor declarații sau înțelegeri anterioare. Cu toate acestea, astfel de declarații sau înțelegeri pot fi folosite pentru interpretarea documentului scris.

ARTICOLUL 2.1.18

(Modificarea contractului într-o anumită formă)

Un contract scris care conține o clauză care cere ca orice modificare sau încetare prin acordul părților să fie făcută într-o anumită formă nu poate fi modificat sau nu poate înceta în alt fel. Totuși, o parte care a avut un anumit comportament nu poate să invoce aplicarea acestei clauze în măsura în care cealaltă parte a acționat bazându-se pe acel comportament.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.1.19

(Clauze standard)

(1) Atunci când una din părți sau ambele părți folosesc clauze standard la încheierea unui contract, regulile generale privind încheierea se vor aplica conform Articolelor 2.1.20 - 2.1.22.

(2) Clauzele standard sunt prevederi care sunt pregătite în avans pentru uzul general și repetat de către o parte și care sunt folosite de fapt fără negociere cu cealaltă parte.

ARTICOLUL 2.1.20

(Clauze neuzuale)

(1) Nici o prevedere conținută într-o clauză standard care este de așa natură încât cealaltă parte nu s-ar fi așteptat în mod rezonabil la aceasta nu este valabilă decât dacă a fost acceptată în mod expres de acea parte.

(2) Pentru a determina dacă o clauză are un asemenea caracter se va avea în vedere conținutul, limbajul și prezentarea sa.

ARTICOLUL 2.1.21

(Conflictul între clauze standard și clauze care nu sunt standard)

În caz de conflict între o clauză standard și o clauză care nu este standard, aceasta din urmă prevalează.

ARTICOLUL 2.1.22

(Conflictul formelor)

Atunci când ambele părți folosesc clauze standard și nu ajung la o înțelegere cu privire la acestea, contractul se încheie, totuși, pe baza clauzelor convenite și a oricăror clauze standard comune părților în ceea ce privește conținutul, cu excepția cazului în care una dintre părți informează fie anterior, fie ulterior și fără întârziere cealaltă parte că nu intenționează să fie ținută de un astfel de contract.

SECȚIUNEA 2: MANDATUL

ARTICOLUL 2.2.1

(Domeniul de aplicare al secțiunii)

(1) Această secțiune stabilește posibilitatea unei persoane („mandatarul”) de a încheia acte juridice pe seama unei alte persoane („mandantul”) care produc efecte juridice printr-un contract sau cu privire la un contract cu terțe persoane, indiferent dacă mandatarul acționează în nume propriu sau în numele mandantului.

(2) Prezenta secțiune nu guvernează decât relațiile dintre mandant sau mandatar pe de o parte și terț, pe de altă parte.

(3) Prezenta secțiune nu se ocupă de puterea conferită prin lege unui mandatar sau de puterea unui mandatar numit de o autoritate publică sau judiciară.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.2.2

(Constituirea și întinderea mandatului)

- (1) Acordarea de către mandant a mandatului poate fi expresă sau implicită.
- (2) Mandatarul are puterea de a îndeplini toate actele necesare în acele împrejurări pentru atingerea scopurilor pentru care a fost acordat mandatul.

ARTICOLUL 2.2.3

(Divulgarea mandatului)

- (1) Actele îndeplinite de către un mandatar în limitele mandatului său în situația în care terțul știa sau ar fi trebuit să știe că acesta acționa în această calitate vor afecta direct raporturile juridice dintre mandant și terț și nu creează nici un raport juridic între mandatar și terț.
- (2) Cu toate acestea, actele mandatarului vor afecta doar relațiile dintre mandatar și terț, atunci când mandatarul se angajează cu acordul mandantului să devină parte contractantă.

ARTICOLUL 2.2.4

(Nedivulgarea mandatului)

- (1) Actele îndeplinite de către un mandatar în limitele mandatului său în situația în care terțul nu știa și nici nu ar fi trebuit să știe că mandatarul acționa în această calitate, nu îi angajează decât pe acesta și pe terț.
- (2) Totuși dacă mandatarul, încheind un contract cu terțul în numele unei întreprinderi, se prezintă drept proprietarul acesteia, terțul care descoperă adevăratul proprietar poate de asemenea să își exercite față de acesta din urmă drepturile pe care le deține față de mandatar.

ARTICOLUL 2.2.5

(Mandatarul care acționează fără mandat sau peste limitele mandatului său)

- (1) Când mandatarul acționează fără mandat sau peste limitele mandatului său, actele sale nu afectează raporturile juridice dintre mandant și terț.
- (2) Totuși, în cazul în care comportamentul mandantului îl determină pe terț să creadă, în mod rezonabil, că mandatarul are mandatul de a acționa în numele mandantului și că acționează în limita acestui mandat, mandantul nu se poate prevala, față de terț, de lipsa mandatului.

ARTICOLUL 2.2.6

(Răspunderea mandatarului care acționează fără mandat sau peste limitele mandatului său)

- (1) Mandatarul care acționează fără mandat sau în afara mandatului său este obligat, în lipsa ratificării de către mandant, la plata de despăgubiri către terț, care îl vor plasa pe acesta din urmă în situația în care s-ar fi aflat dacă mandatarul ar fi acționat cu mandat sau dacă nu ar fi acționat în afara mandatului său.
- (2) Totuși, mandatarul nu va fi ținut răspunzător dacă terțul știa sau ar fi trebuit să știe că mandatarul nu avea mandat sau că acționa peste limitele mandatului său.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 2.2.7 *(Conflictul de interese)*

(1) În cazul în care contractul încheiat de către un mandatar implică mandatarul într-un conflict de interese cu mandantul de care terțul știa sau ar fi trebuit să știe, mandantul poate anula contractul. Dreptul de a anula contractul este supus Articolelor 3.12 și 3.14 până la 3.17.

(2) Totuși, mandantul nu poate anula contractul

(a) dacă mandantul a consimțit la implicarea mandatarului în conflictul de interese sau dacă avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de acest lucru; sau

(b) dacă mandatarul a dezvăluit mandantului conflictul de interese și acesta din urmă nu a ridicat obiecții într-un termen rezonabil.

ARTICOLUL 2.2.8 *(Substituirea)*

Un mandatar are dreptul implicit de a desemna un substituit pentru a executa actele despre care este rezonabil să nu se aștepte să fie executate de el însuși. Regulile acestei secțiuni se aplică substituirii.

ARTICOLUL 2.2.9 *(Ratificarea)*

(1) Un act al unui mandatar care acționează fără mandat sau depășindu-și limitele mandatului poate fi ratificat de către mandant. După ratificare actul produce aceleași efecte ca și cum ar fi fost încheiat inițial în baza unui mandat.

(2) Terțul poate să acorde, prin notificarea mandantului, un termen rezonabil pentru ratificare. Dacă, în acest termen, mandantul nu ratifică actul, acesta nu va mai putea face acest lucru.

(3) Dacă, în momentul actului mandatarului, terțul nu cunoștea sau nu ar fi trebuit să cunoască lipsa mandatului, acesta poate, în orice moment înainte de ratificare, să indice mandantului prin notificare refuzul său de a fi ținut de o ratificare.

ARTICOLUL 2.2.10 *(Încetarea mandatului)*

(1) Încetarea mandatului nu are efect față de terț decât dacă terțul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de încetare.

(2) Neținând seama de încetarea mandatului său, mandatarul rămâne împuternicit să execute actele necesare pentru a evita orice atingere adusă intereselor mandantului.

CAPITOLUL 3 – VALIDITATEA

ARTICOLUL 3.1 *(Aspecte nereglementate)*

Principiile nu tratează cauzele de nevaliditate care rezultă din

(a) incapacitatea părților;

(b) caracterul imoral sau ilicit.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 3.2

(Validitatea prin simplul acord de voință)

Un contract este încheiat, modificat sau încetat prin simplul acord de voință al părților, fără alte cerințe suplimentare.

ARTICOLUL 3.3

(Imposibilitate inițială)

(1) Simplul fapt că la momentul încheierii contractului executarea obligației asumate era imposibilă nu afectează validitatea contractului.

(2) Simplul fapt că la momentul încheierii contractului o parte nu era îndreptățită să dispună de bunurile la care contractul se referă nu afectează validitatea contractului.

ARTICOLUL 3.4

(Definiția erorii)

Eroarea este o reprezentare greșită a unor fapte ori a unor norme juridice existente la momentul încheierii contractului.

ARTICOLUL 3.5

(Eroarea relevantă)

(1) O parte poate invoca nulitatea contractului pentru eroare dacă, la momentul încheierii contractului, eroarea era de o asemenea importanță încât o persoană aflată în aceeași situație ar fi încheiat contractul doar în termeni complet diferiți sau nu l-ar fi încheiat deloc dacă adevărata situație de fapt sau de drept ar fi fost cunoscută, și dacă:

(a) cealaltă parte a făcut aceeași eroare, ori s-a aflat la originea acelei erori, sau a cunoscut ori ar fi trebuit să cunoască existența erorii acționând astfel împotriva principiilor bune credințe în materie comercială prin lăsarea în eroare a cocontractantului; sau

(b) cealaltă parte nu a acționat în baza contractului, până la data invocării nulității contractului.

(2) Cu toate acestea, o parte nu poate invoca nulitatea contractului dacă:

(a) partea care o invocă a fost deosebit de neglijentă când a comis eroarea; sau

(b) eroarea se referă la o chestiune în legătură cu care riscul de a greși era asumat, sau, având în vedere circumstanțele, ar fi trebuit să fie suportat de partea care s-a aflat în eroare.

ARTICOLUL 3.6

(Eroare în exprimare sau transmitere)

O eroare apărută în exprimarea sau transmiterea unei declarații este considerată o eroare a persoanei care a emis declarația.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 3.7

(Sanctiuni pentru neexecutare)

O parte nu este îndreptățită să invoce nulitatea contractului în temeiul erorii dacă circumstanțele pe care partea se bazează permit sau ar fi putut permite o sancțiune pentru neexecutare.

ARTICOLUL 3.8

(Dolul)

O parte poate invoca nulitatea contractului atunci când a fost determinată să încheie contractul prin manopere dolosive ale celeilalte părți, inclusiv limbaj sau practici, sau datorită nedezvăluirii frauduloase a unor circumstanțe care, conform standardelor bune credințe în materie comercială, ar fi trebuit dezvăluite.

ARTICOLUL 3.9

(Violența)

O parte poate invoca nulitatea contractului atunci când a fost obligată să îl încheie printr-o amenințare nejustificată cu un rău din partea celeilalte părți care, având în vedere circumstanțele, este atât de iminentă și serioasă încât nu oferă primei părți nici o alternativă rezonabilă. O amenințare este nelegitimă, mai ales, dacă acțiunea sau omisiunea care a format obiectul amenințării este ilegală în sine ori este ilegală utilizarea acesteia ca mijloc de încheiere a contractului.

ARTICOLUL 3.10

(Leziunea)

(1) O parte poate invoca nulitatea contractului sau a unei clauze dacă, la momentul încheierii contractului, contractul ori clauza respectivă îi dădea celeilalte părți, în mod nejustificat, un avantaj excesiv. Trebuie avute în vedere următoarele:

(a) faptul că cealaltă parte a profitat în mod neloial de dependența primei părți, de dezavantajul economic sau de nevoile urgente ale acesteia, ori de faptul că aceasta este neprevăzătoare, ignorantă, lipsită de experiență sau lipsită de capacități de negociere și

(b) natura și scopul contractului.

(2) La cererea părții care poate invoca nulitate, o instanță de judecată poate adapta contractul sau clauza pentru a îl pune în acord cu standardele rezonabile ale negocierii corecte în materie comercială.

(3) O instanță de judecată poate, de asemenea, adapta contractul sau clauza la cererea părții care primește notificarea de invocare a nulității contractului, cu condiția ca expeditorul notificării să fie informat prompt și să nu fi acționat bazându-se pe aceasta. Prevederile Articolului 3.13(2) se aplică în consecință.

ARTICOLUL 3.11

(Terțe persoane)

(1) În situația în care dolul, violența, leziunea sau eroarea cauzată unei părți este imputabilă, este cunoscută sau ar fi trebuie să fie cunoscută de o terță persoană de ale cărui fapte răspunde cealaltă parte, se poate invoca nulitatea contractului ca și cum actele sau faptele ar fi fost ale părți în culpă.

Principiile UNIDROIT

(2) În situația în care dolul, violența sau leziunea sunt imputabile unei terțe persoane pentru ale cărei acte cealaltă parte nu este responsabilă, contractul poate fi anulat dacă această parte cunoștea sau ar fi trebuit să cunoască dolul, violența sau leziunea, ori nu a efectuat nici un act de executare, până la data invocării nulității, în temeiul contractului.

ARTICOLUL 3.12

(Confirmarea)

Dacă partea îndreptățită să invoce nulitatea contractului confirmă expres sau implicit contractul după ce perioada de timp pentru efectuarea notificării a început să curgă, invocarea nulității contractului este exclusă.

ARTICOLUL 3.13

(Pierderea dreptului de a invoca nulitatea)

(1) Dacă o parte este îndreptățită să invoce nulitatea contractului pentru eroare, dar cealaltă parte declară că dorește să execute sau execută contractul așa cum fusese înțeles de partea îndreptățită să invoce nulitatea, contractul se consideră că a fost încheiat așa cum l-a înțeles partea în eroare. După ce a fost informată asupra modalității în care partea îndreptățită să invoce nulitatea a înțeles contractul și înainte să fi acționat în baza notificării prin care invoca nulitatea contractului, cealaltă parte trebuie să facă o declarație sau să execute prompt contractul astfel cum a fost înțeles de partea în eroare.

(2) După o astfel de declarație sau executare dreptul de invocare a nulității este pierdut și orice notificare anterioară devine invalidă.

ARTICOLUL 3.14

(Notificarea de invocare a nulității)

Dreptul unei părți de invocare a nulității unui contract se exercită prin notificare către cealaltă parte.

ARTICOLUL 3.15

(Termene)

(1) Notificare de invocare a nulității trebuie transmisă într-un termen rezonabil de timp, având în vedere circumstanțele, începând din momentul în care partea îndreptățită să invoce nulitatea contractului trebuia să cunoască motivele ori nu ar mai fi fost posibil să le ignore sau din momentul în care a putut acționa în cunoștință de cauză.

(2) Când se poate invoca nulitatea unei clauze individuale a contractului în baza Articolului 3.10, termenul pentru notificare începe să curgă din momentul în care cealaltă parte se prevalează de acea clauză.

ARTICOLUL 3.16

(Nulitatea parțială)

Când nulitatea afectează doar clauze individuale ale contractului, efectul nulității este limitat la acele clauze cu excepția cazului în care, având în vedere circumstanțele concrete, menținerea restului contractului este nerezonabilă.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 3.17

(Efectul retroactiv al nulității)

(1) Nulitatea are efect retroactiv.

(2) La momentul constatării nulității oricare dintre părți poate cere restituirea prestației efectuate în baza contractului sau a clauzelor anulate, cu condiția ca, în schimb, să restituie prestația pe care a primit-o în baza contractului sau a clauzelor anulate, ori, dacă nu poate restitui în natură, să facă o plată pentru ceea ce a primit.

ARTICOLUL 3.18

(Daune)

Indiferent dacă contractul a fost sau nu anulat, partea care a avut cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință despre motivul nulității este răspunzătoare pentru daune astfel încât să repună cealaltă parte în aceeași situație în care ar fi fost dacă nu ar fi încheiat contractul.

ARTICOLUL 3.19

(Caracterul imperativ al prevederilor)

Prevederile acestui Capitol sunt imperative, cu excepția celor referitoare la forța obligatorie a simplului acord de voință, imposibilitatea inițială sau eroare.

ARTICOLUL 3.20

(Declarații unilaterale)

Prevederile acestui Capitol se aplică, cu adaptările corespunzătoare, oricărei comunicări de intenții adresată de către una dintre părți celeilalte.

CAPITOLUL 4 – INTERPRETAREA

ARTICOLUL 4.1

(Intenția părților)

(1) Un contract va fi interpretat conform intenției comune a părților.

(2) Dacă nu poate fi stabilită o astfel de intenție, contractul va fi interpretat conform înțelesului dat acestuia de persoane rezonabile din aceeași categorie ca și părțile, în circumstanțe identice.

ARTICOLUL 4.2

(Interpretarea declarațiilor și a altor conduite)

(1) Declarațiile și conduita unei părți vor fi interpretate conform intenției acelei părți dacă cealaltă parte avea cunoștință sau nu ar fi putut să nu știe despre acea intenție.

(2) Dacă nu este aplicabil alineatul precedent, aceste declarații și conduita vor fi interpretate conform înțelesului pe care o persoană rezonabilă din aceeași categorie ca și cealaltă parte l-ar da în aceleași circumstanțe.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 4.3

(Circumstanțe relevante)

În aplicarea Articolelor 4.1 și 4.2, trebuie avute în vedere toate circumstanțele, inclusiv:

- (a) negocierile preliminare dintre părți;
- (b) practicile pe care părțile le-au stabilit între ele;
- (c) conduita părților ulterior încheierii contractului;
- (d) natura și scopul contractului;
- (e) înțelesul acordat în mod obișnuit clauzelor și expresiilor în domeniul de activitate vizat;
- (f) uzanțele.

ARTICOLUL 4.4

(Referirea la contract sau declarație ca întreg)

Clauzele și expresiile vor fi interpretate prin raportare la întregul contract sau declarația în care apar.

ARTICOLUL 4.5

(Aplicarea clauzelor)

Clauzele contractuale se interpretează în sensul în care pot produce un efect, iar nu în sensul în care nu pot avea nici un efect.

ARTICOLUL 4.6

(Regula contra proferentem)

În caz de neclaritate, clauzele unui contract se interpretează, de preferință, împotriva părții care le-a propus.

ARTICOLUL 4.7

(Discrepanțe lingvistice)

Atunci când un contract este redactat în două sau mai multe versiuni de limbă care au forță egală se va prefera, în caz de discrepanță între versiuni, interpretarea conformă versiunii în care a fost redactat inițial contractul.

ARTICOLUL 4.8

(Omisiunile)

(1) Atunci când părțile contractante nu au convenit în privința unei prevederi importante pentru determinarea drepturilor și obligațiilor lor, lipsa poate fi suplinită printr-o clauză asemănătoare.

(2) Pentru a se determina ceea ce reprezintă o clauză asemănătoare trebuie avute în vedere, printre alți factori, următoarele

- (a) intenția părților;
- (b) natura și scopul contractului;
- (c) buna credință și negocierea corectă;
- (d) ceea ce este rezonabil.

Principiile UNIDROIT

CAPITOLUL 5 – CONȚINUTUL ȘI DREPTURILE TERȚELOR PERSOANE

SECȚIUNEA 1: CONȚINUTUL

ARTICOLUL 5.1.1

(Obligații exprese și implicite)

Obligațiile contractuale ale părților pot fi exprese sau implicite.

ARTICOLUL 5.1.2

(Obligații implicite)

Obligațiile implicite se nasc din:

- (a) natura și scopul contractului;
- (b) practicile stabilite între părți și uzanțele;
- (c) buna credință și negocierea corectă;
- (d) ceea ce este rezonabil.

ARTICOLUL 5.1.3

(Colaborarea între părți)

Fiecare parte are obligația de a colabora cu cealaltă parte atunci când o astfel de colaborare este rezonabilă pentru îndeplinirea obligațiilor acelei părți.

ARTICOLUL 5.1.4

(Obligația de rezultat și obligația de diligență)

(1) În situația în care o parte are obligația de a obține un rezultat determinat este obligată să obțină acel rezultat.

(2) În situația în care o parte are îndatorirea de a depune toate eforturile pentru îndeplinirea unui anumit rezultat, fără a se obliga la acel rezultat este obligată să depună în executarea prestației sale aceleași eforturi pe care o persoană rezonabilă din aceeași categorie le-ar depune în circumstanțe asemănătoare.

ARTICOLUL 5.1.5

(Determinarea tipului de obligație)

Pentru a se determina dacă o obligație este de rezultat sau de diligență trebuie avute în vedere, printre alți factori, următoarele

- (a) modul în care obligația este exprimată în contract;
- (b) prețul și alte clauze ale contractului;
- (c) gradul de risc implicat în mod normal în obținerea rezultatului așteptat;
- (d) capacitatea celeilalte părți de a influența executarea obligației.

ARTICOLUL 5.1.6

(Determinarea calității prestațiilor)

Atunci când calitatea prestațiilor nu este fixată prin contract și nici nu poate fi determinată în baza acestuia, o parte este ținută să efectueze prestații de o calitate rezonabilă și cel puțin egală cu media în circumstanțele date.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 5.1.7

(Determinarea prețului)

(1) Atunci când un contract nu fixează sau nu conține prevederi pentru determinarea prețului, se consideră că părțile, în absența oricărei indicații contrare, s-au referit la prețul general stabilit la momentul încheierii contractului pentru prestații executate în circumstanțe comparabile în sectorul comercial în cauză, sau, dacă un asemenea preț nu există, la un preț rezonabil.

(2) Atunci când prețul trebuie determinat de către o parte și acea determinare este în mod clar nerezonabilă, un preț rezonabil va fi substituit în ciuda prevederile contractuale contrare.

(3) Atunci când prețul urmează a fi fixat de o terță persoană și acea persoană nu poate sau nu face acest lucru, prețul va fi stabilit la un nivel rezonabil.

(4) Atunci când prețul trebuie fixat prin referire la elemente care nu există sau au încetat să existe ori să fie accesibile, cel mai apropiat element echivalent va fi considerat un substitut.

ARTICOLUL 5.1.8

(Contractul pe o perioadă nedeterminată)

Un contract pe o perioadă nedeterminată poate fi denunțat de către oricare dintre părți printr-o notificare transmisă cu o perioadă rezonabilă de timp înainte.

ARTICOLUL 5.1.9

(Renunțarea prin acord)

(1) Un creditor poate renunța la dreptul său, de acord cu debitorul.

(2) Oferta de renunțare la un drept cu titlu gratuit va fi considerată acceptată dacă debitorul nu respinge neîntârziat oferta după ce a luat cunoștință de aceasta.

SECȚIUNEA 2: DREPTURILE TERȚELOR PERSOANE

ARTICOLUL 5.2.1

(Contracte în favoarea terțelor persoane)

(1) Părțile („promitentul” și „stipulantul”) pot să confere, prin acord expres sau tacit un drept unei terțe persoane („beneficiarul”).

(2) Existența și conținutul dreptului pe care beneficiarul îl poate exercita față de promitent sunt determinate prin acordul părților și supuse oricăror condiții sau altor limitări prevăzute în acord.

ARTICOLUL 5.2.2

(Terța persoană identificabilă)

Beneficiarul trebuie să fie identificabil cu suficientă certitudine în contract, dar poate să nu existe la momentul încheierii contractului.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 5.2.3

(Clauze exoneratoare și restrictive)

Drepturile conferite beneficiarului includ dreptul de a invoca o clauză a contractului care exclude sau limitează răspunderea beneficiarului.

ARTICOLUL 5.2.4

(Mijloace de apărare)

Promitentul poate opune beneficiarului toate mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune stipulantului.

ARTICOLUL 5.2.5

(Revocarea)

Părțile pot revoca sau modifica drepturile conferite prin contract beneficiarului, atâta timp cât beneficiarul nu le-a acceptat sau nu a acționat în baza acestora în mod rezonabil.

ARTICOLUL 5.2.6

(Renunțarea)

Beneficiarul poate renunța la un drept care i-a fost conferit.

CAPITOLUL 6 – EXECUTAREA

SECȚIUNEA 1: EXECUTAREA ÎN GENERAL

ARTICOLUL 6.1.1

(Momentul executării)

O parte este ținută să își execute obligațiile:

(a) dacă este fixat un termen pentru executarea acelei obligații ori acesta poate fi determinat din contract, la acel termen;

(b) dacă este fixată o perioadă de timp sau această perioadă rezultă din contract, oricând pe durata perioadei respective cu excepția situației în care circumstanțele indică faptul că momentul executării obligației este la latitudinea celeilalte părți;

(c) în orice altă situație, în cadrul unei perioade rezonabile de timp după încheierea contractului.

ARTICOLUL 6.1.2

(Executarea dintr-o dată sau executarea succesivă)

În cazurile de la Articolul 6.1.1(b) sau (c), o parte trebuie să își îndeplinească obligațiile printr-o singură prestație, dacă este posibil și circumstanțele nu indică contrariul.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 6.1.3

(Executarea parțială)

(1) Creditorul poate să respingă o ofertă de executare parțială a contractului la momentul scadenței, fie că această ofertă este însoțită ori nu de asigurarea executării integrale a obligațiilor, exceptând situația în care creditorul nu justifică nici un interes legitim pentru aceasta.

(2) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului de executarea parțială trebuie suportate de către debitor, aceasta neacoperind alte eventuale prejudicii.

ARTICOLUL 6.1.4

(Ordinea executării)

(1) În măsura în care obligațiile pot fi executate simultan, părțile sunt obligate să le execute astfel, cu excepția cazului în care din împrejurări rezultă contrariul.

(2) În măsura în care executarea obligației unei părți necesită o perioadă de timp, acea parte este obligată să execute contractul prima, cu excepția cazului în care circumstanțele indică altfel.

ARTICOLUL 6.1.5

(Executarea înainte de termen)

(1) Creditorul poate refuza executarea înainte de termen cu excepția cazului în care nu poate justifica un interes legitim pentru aceasta.

(2) Acceptarea executării înainte de termen nu afectează momentul executării propriilor obligații, dacă acel termen a fost fixat distinct de executarea obligațiilor celeilalte părți.

(3) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului de o executare înainte de termen trebuie suportate de către debitor, fără a exclude posibilitatea altor sancțiuni.

ARTICOLUL 6.1.6

(Locul executării)

(1) Dacă locul executării nu este fixat și nu este determinabil din contract, executarea obligațiilor se face astfel:

(a) obligația de a plăti o sumă de bani, la sediul creditorului;

(b) orice altă obligație, la sediul debitorului.

(2) Partea care își schimbă sediul după încheierea contractului trebuie să suporte cheltuielilor suplimentare pentru executare pe care o astfel de schimbare le-ar putea genera.

ARTICOLUL 6.1.7

(Plata prin cec sau alt instrument)

(1) Plata poate fi făcută prin orice modalitate folosită în mod normal în relațiile comerciale, la locul plății.

(2) Totuși, creditorul care acceptă, în virtutea alineatului (1) sau voluntar, un cec, orice alt ordin de plată sau o promisiune de plată, se consideră că face acest lucru doar cu condiția că acestea vor fi onorate.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 6.1.8

(Plata prin transfer de fonduri)

(1) Cu excepția cazului în care creditorul a indicat un anumit cont, plata poate fi făcută prin transfer către oricare dintre instituțiile financiare în care creditorul a făcut cunoscut că are un cont.

(2) În caz de plată prin transfer, debitorul este liberat de obligația sa atunci când transferul către instituția financiară a creditorului este efectuat.

ARTICOLUL 6.1.9

(Moneda de plată)

(1) Dacă o obligație de plată a unei sume de bani este exprimată într-o monedă diferită de cea a locului plății, aceasta poate fi achitată de către debitor în moneda locului plății cu excepția cazurilor în care

(a) acea monedă nu este liber convertibilă;

(b) părțile au convenit că plata va fi efectuată doar în moneda în care este exprimată obligația financiară.

(2) Dacă este imposibil pentru debitor să plătească în moneda în care este exprimată obligația, creditorul poate cere plata în moneda locului plății, chiar în cazul la care s-a făcut referire în alineatul (1)(b).

(3) Plata în moneda locului plății trebuie efectuată conform cursului de schimb care prevalează acolo, în vigoare la data scadenței.

(4) Cu toate acestea, dacă debitorul nu a plătit la data la care obligația devine scadentă, creditorul poate cere achitarea conform cursului de schimb care prevalează la data scadenței plății sau la data plății efective.

ARTICOLUL 6.1.10

(Moneda neexprimată)

Atunci când o obligație de plată a unei sume de bani nu este exprimată într-o anumită monedă, plata trebuie făcută în moneda locului unde se efectuează plata.

ARTICOLUL 6.1.11

(Costurile executării)

Fiecare parte va suporta costurile executării obligațiilor sale.

ARTICOLUL 6.1.12

(Imputația plății)

(1) Un debitor care datorează mai multe sume de bani aceluiași creditor poate specifica, în momentul plății, datoria la care se referă plata. Totuși, plata se impută mai întâi asupra cheltuielilor, apoi asupra dobânzii datorate și la sfârșit asupra debitului principal.

(2) Dacă debitorul nu face nici o specificare, creditorul poate, într-o perioadă de timp rezonabilă după plată, să indice debitorului obligația asupra căreia se impută plata, cu condiția ca obligația să fie scadentă și să nu facă obiectul unui litigiu.

(3) În absența imputării în baza alineatelor (1) sau (2), plata se impută asupra acelei obligații care satisface una dintre următoarele criterii în ordinea indicată:

(a) o obligație scadentă sau care urmează să fie scadentă;

(b) obligația pentru care creditorul are cele mai puține garanții;

Principiile UNIDROIT

(c) obligația care este cea mai oneroasă pentru debitor;

(d) obligația cea mai veche.

Dacă nici unul dintre criteriile anterioare nu se aplică, plata se impută asupra tuturor obligațiilor, proporțional.

ARTICOLUL 6.1.13

(Imputația obligațiilor nepecuniare)

Articolul 6.1.12 se aplică, cu adaptările necesare, și imputării plății obligațiilor nepecuniare.

ARTICOLUL 6.1.14

(Cererile de autorizație legale)

Atunci când legea unui stat cere o autorizație care afectează validitatea contractului sau executarea acestuia și nici legea, nici circumstanțele nu indică altfel

(a) dacă numai o parte are sediul în acel stat, partea respectivă va lua măsurile necesare pentru a obține autorizația;

(b) în orice alt caz, partea a cărei obligație presupune existența autorizației va lua măsurile necesare.

ARTICOLUL 6.1.15

(Procedura pentru obținerea autorizației)

(1) Partea care trebuie să ia măsurile necesare pentru a obține autorizația legală va face acest lucru fără întârziere și va suporta toate cheltuielile.

(2) Partea în cauză va notifica corespunzător, fără întârziere, cealaltă parte, ori de câte ori este cazul, asupra acordării sau refuzului emiterii unei astfel de autorizații.

ARTICOLUL 6.1.16

(Nesoluționarea cererii în termen)

(1) Dacă, în ciuda faptului că partea responsabilă a luat toate măsurile necesare, cererea pentru obținerea autorizației legale nu este soluționată într-o perioadă convenită sau, atunci când nu s-a convenit nici o perioadă, într-o perioadă de timp rezonabilă de la încheierea contractului, oricare parte este îndreptățită să denunțe contractul.

(2) Atunci când autorizația legală nu afectează decât anumite clauze din contract, alineatul (1) nu se aplică dacă, având în vedere circumstanțele, este rezonabil să se mențină restul contractului chiar dacă autorizația este refuzată.

ARTICOLUL 6.1.17

(Refuzul acordării autorizației legale)

(1) Refuzul acordării autorizației care constituie condiție de validitate a contractului atrage nulitatea acestuia. Dacă refuzul afectează numai validitatea anumitor clauze, doar aceste clauze sunt nule dacă, având în vedere circumstanțele, este rezonabil să se mențină restul contractului.

(2) Atunci când refuzul acordării unei autorizații face ca executarea contractului să fie imposibilă în tot sau în parte, se aplică regulile de la neexecutare.

Principiile UNIDROIT

SECȚIUNEA 2: CLAUZA DE HARDSHIP

ARTICOLUL 6.2.1

(Respectarea contractului)

Atunci când executarea unui contract devine mai oneroasă pentru una dintre părți, acea parte este totuși obligată să își execute obligațiile sub rezerva aplicării următoarelor prevederi referitoare la clauza de hardship.

ARTICOLUL 6.2.2

(Noțiunea de hardship)

Există hardship atunci când apariția unor evenimente alterează fundamental echilibrul contractului fie datorită faptului că spezele executării obligațiilor unei părți au crescut, fie datorită faptului că valoarea prestației pe care o parte o primește s-a diminuat, astfel:

- (a) evenimentele apar sau devin cunoscute părții dezavantajate după încheierea contractului;
- (b) evenimentele nu ar fi putut fi luate în considerare în mod rezonabil de către partea dezavantajată la momentul încheierii contractului;
- (c) evenimentele sunt în afara controlului părții dezavantajate;
- (d) riscul evenimentelor nu a fost asumat de partea dezavantajată.

ARTICOLUL 6.2.3

(Efectele cazului de hardship)

(1) În caz de hardship, partea dezavantajată este îndreptățită să ceară renegocieri. Cererea va fi făcută imediat și va indica temeiurile pe care se bazează.

(2) Cererea de renegociere nu îndreptățește partea dezavantajată să suspende executarea contractului.

(3) În cazul în care nu se ajunge la o înțelegere într-o perioadă de timp rezonabilă, fiecare parte poate apela la instanța de judecată.

(4) Dacă instanța de judecată stabilește că există un caz de hardship, aceasta poate, dacă este rezonabil:

- (a) să considere contractul încetat la o dată și în condiții ce urmează a fi fixate,
- (b) să adapteze contractul având în vedere restabilirea echilibrului prestațiilor.

CAPITOLUL 7 – NEEEXECUTAREA

SECȚIUNEA 1: NEEEXECUTAREA ÎN GENERAL

ARTICOLUL 7.1.1

(Definirea neexecutării)

Prin neexecutare se înțelege orice neaducere la îndeplinire din partea unei părți a oricărei dintre obligațiile sale contractuale, inclusiv executarea defectuoasă sau executarea cu întârziere.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 7.1.2 *(Fapta celeilalte părți)*

O parte nu se poate prevala de neexecutarea din partea celeilalte părți în măsura în care neexecutarea este cauzată de propria acțiune sau omisiune ori de un alt eveniment al cărui risc îl suportă.

ARTICOLUL 7.1.3 *(Excepția de neexecutare)*

(1) În situația în care o parte este ținută să execute prestația sa simultan cu cealaltă parte, poate suspenda executarea până când cealaltă parte se oferă să își execute prestația sa.

(2) În situația în care o parte este ținută să își execute prestația sa după cealaltă parte, poate suspenda executarea până când cealaltă parte își execută prestația sa.

ARTICOLUL 7.1.4 *(Remedierea neexecutării)*

(1) Partea care nu își execută obligațiile poate, pe cheltuiela sa, să remedieze neexecutarea obligațiilor sale, cu respectarea următoarelor condiții

(a) să facă cu promptitudine o notificare în care să indice modalitatea de remediere și momentul în care va fi realizată;

(b) modalitatea de remediere să fie adecvată circumstanțelor date;

(c) partea prejudiciată să nu aibă nici un interes legitim de a refuza; și

(d) remedierea să fie efectuată prompt.

(2) Notificarea de încetare a contractului nu aduce atingere dreptului de a remedia neexecutarea.

(3) După notificarea efectivă a remedierii, drepturile părții prejudiciate care sunt incompatibile cu executarea obligațiilor de către partea în culpă sunt suspendate până la expirarea duratei prevăzută pentru remediere.

(4) Partea prejudiciată poate suspenda executarea obligațiilor sale până când partea în culpă remediază neexecutarea.

(5) În ciuda remedierii neexecutării, partea prejudiciată își conservă dreptul la daune pentru întârziere, precum și pentru prejudiciul cauzat sau care nu a putut fi evitat.

ARTICOLUL 7.1.5 *(Termen suplimentar pentru executare)*

(1) În caz de neexecutare, partea prejudiciată poate notifica cealaltă parte pentru acordarea unui termen suplimentar pentru executarea obligațiilor sale.

(2) Înainte de expirarea termenului acordat, partea prejudiciată poate suspenda executarea propriilor obligații corelative și poate solicita daune, dar nu se poate prevala de nici un alt mijloc legal de sancționare a neexecutării. Partea prejudiciată poate să invoce orice alt mijloc legal prevăzut în prezentul Capitol dacă cealaltă parte îi transmite o notificare prin care îl informează că nu își va executa obligațiile în termenul suplimentar acordat sau dacă, pe durata termenului suplimentar, nu s-a făcut o executare valabilă.

(3) Partea prejudiciată care a acordat un termen suplimentar rezonabil poate, dacă executarea cu întârziere nu constituie o neexecutare fundamentală, să înceteze contractul la expirarea termenului suplimentar. Un termen suplimentar nerezonabil

Principiile UNIDROIT

poate fi prelungit cu o durată rezonabilă. Partea prejudiciată poate să prevadă în notificarea sa că în situația în care cealaltă parte nu își execută obligațiile în termenul acordat atunci contractul va înceta deplin drept.

(4) Alineatul (3) nu se aplică când neexecutarea este de o importanță minimă în raport cu totalitatea obligațiilor părții în culpă.

ARTICOLUL 7.1.6 *(Clauze exoneratoare)*

O parte nu se poate prevala de o clauză care limitează sau exclude responsabilitatea în caz de neexecutare a unei obligații sau care permite executarea unei obligații substanțial diferite de cea la care cealaltă parte se poate aștepta în mod rezonabil dacă aceasta ar fi în mod manifest inechitabilă, având în vedere scopul contractului.

ARTICOLUL 7.1.7 *(Forța majoră)*

(1) Este exonerat de răspundere pentru neexecutare partea care dovedește că neexecutarea se datorează unui impediment pe care nu îl poate controla și pe care nu l-ar fi putut lua în considerare în mod rezonabil la momentul încheierii contractului sau pe care nu l-ar fi putut evita ori depăși.

(2) Atunci când impedimentul este doar temporar, exonerarea are efect pentru o perioadă rezonabilă, având în vedere efectul impedimentului asupra executării contractului.

(3) Partea în culpă trebuie să notifice cealaltă parte despre existența impedimentului și a consecințelor asupra posibilității sale de a executa contractul. Dacă notificarea nu ajunge la destinație într-un termen rezonabil din momentul în care ia la cunoștință sau ar fi trebuit să fi luat la cunoștință de impediment, partea în culpă datorează daune pentru prejudiciul rezultat din neprimire.

(4) Nimic din acest articol nu împiedică o parte să își exercite dreptul de a înceta contractul, de a suspenda executarea acestuia sau de a cere dobândă pentru suma datorată.

SECȚIUNEA 2: DREPTUL LA EXECUTARE

ARTICOLUL 7.2.1 *(Executarea obligației care are ca obiect o sumă de bani)*

Atunci când partea care este obligat să plătească o sumă de bani nu o plătește, cealaltă parte poate solicita plata.

ARTICOLUL 7.2.2 *(Executarea obligației care nu are ca obiect o sumă de bani)*

Atunci când o parte care datorează o obligație care nu are ca obiect o sumă de bani nu execută această obligație cealaltă parte poate cere executarea, cu excepția cazurilor în care

- (a) executarea obligațiilor este imposibilă în drept sau în fapt;
- (b) executarea obligațiilor sau, atunci când este relevantă, executarea silită este nerezonabil de oneroasă sau de scumpă;

Principiile UNIDROIT

- (c) partea îndreptățită poate obține executarea în mod rezonabil din altă sursă;
- (d) executarea are un caracter exclusiv personal;
- (e) partea îndreptățită nu cere executarea într-un termen rezonabil după ce a luat la cunoștință sau ar fi trebuit să ia la cunoștință de neexecutare.

ARTICOLUL 7.2.3

(Repararea și înlocuirea executării defectuoase)

Dreptul la executare include, dacă este cazul, dreptul de a cere repararea sau înlocuirea obiectului, precum și orice alt mijloc legal de acoperire a unei executării defectuoase. Prevederile Articolelor 7.2.1 și 7.2.2 se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 7.2.4

(Penalitate judiciară)

(1) Atunci când instanța de judecată dispune ca o parte să execute obligațiile contractuale, aceasta poate de asemenea să decidă ca partea să plătească o penalitate dacă nu respectă hotărârea.

(2) Penalitatea va fi achitată părții prejudiciate, cu excepția cazului în care normele imperative ale legii forului prevăd altfel. Plata penalității către creditor nu exclude solicitarea de daune.

ARTICOLUL 7.2.5

(Schimbarea mijloacelor legale)

(1) Partea prejudiciată care a solicitat executarea unei obligații care nu are ca obiect o sumă de bani și care nu a primit executarea într-un termen fixat sau, în celelalte cazuri, într-un termen rezonabil, poate invoca orice alt mijloc legal de sancționare a neexecutării.

(2) Atunci când hotărârea unei instanțe referitoare la executarea unei obligații care nu are ca obiect o sumă de bani nu poate fi executată silit, partea prejudiciată poate invoca orice alt mijloc legal.

SECȚIUNEA 3: ÎNCETAREA

ARTICOLUL 7.3.1

(Dreptul de a înceta contractul)

(1) O parte poate considera contractul încetat atunci când neexecutarea unei obligații de către cealaltă parte constituie o neexecutare fundamentală.

(2) Pentru a determina caracterul esențial al unei neexecutări, trebuie avute în vedere următoarele circumstanțe

(a) neexecutarea lipsește partea prejudiciată de ceea ce ar fi fost îndreptățit să obțină în baza contractului, cu excepția cazului în care cealaltă parte nu prevăzuse sau nu ar fi putut să prevadă, în mod rezonabil, un astfel de rezultat;

(b) stricta respectare a obligației care nu a fost executată este de esența contractului;

(c) neexecutarea este intenționată sau din neglijență;

Principiile UNIDROIT

(d) neexecutarea dă părții prejudiciate motive să creadă că nu se poate baza pe executarea contractului în viitor;

(e) partea în culpă va suferi pierderi disproporționate ca rezultat al pregătirilor sau executării contractului, în caz de încetarea a contractului.

(3) În caz de întârziere partea prejudiciată poate, de asemenea, să considere contractul încetat dacă cealaltă parte nu îl execută înainte ca termenul acordat în baza Articolului 7.1.5 să expire.

ARTICOLUL 7.3.2

(Notificarea privind încetarea)

(1) Dreptul părții de a înceta contract este exercitat prin transmiterea unei notificări către cealaltă parte.

(2) Atunci când oferta de executare este tardivă sau când executarea nu este conformă, partea prejudiciată va pierde dreptul său de a considera contractul încetat dacă nu transmite celeilalte părți o notificare într-un termen rezonabil din momentul în care a știut sau ar fi trebuit să știe de oferta de executare sau de executarea necorespunzătoare.

ARTICOLUL 7.3.3

(Neexecutare anticipată)

O parte poate considera contractul încetat dacă, înainte de data scadenței, este clar că va exista o neexecutare esențială a obligației de către cealaltă parte.

ARTICOLUL 7.3.4

(Garantarea adecvată a executării)

O parte care crede în mod rezonabil că va exista o neexecutare esențială de către cealaltă parte poate solicita o garantare adecvată a executării la termen și poate, între timp, să suspende executarea obligațiilor sale. Atunci când această garanție nu este oferită într-un termen rezonabil partea care o cere poate considera contractul încetat.

ARTICOLUL 7.3.5

(Efectele încetării în general)

(1) Încetarea contractului eliberează ambele părți de obligațiile de a executa și de a primi prestații viitoare.

(2) Încetarea nu împiedică o cerere de daune pentru neexecutare.

(3) Încetarea nu afectează clauzele contractului referitoare la soluționarea litigiilor și nici o altă clauză a contractului destinată să producă efecte după încetarea contractului.

ARTICOLUL 7.3.6

(Restituirea)

(1) La încetarea contractului, fiecare parte poate cere restituirea a ceea ce a furnizat, cu condiția ca această parte să restituie la rândul său ceea ce a primit. Dacă restituirea în natură nu este posibilă, atunci partea trebuie, dacă este rezonabil, să execute prin echivalent.

Principiile UNIDROIT

(2) Totuși, dacă executarea contractului s-a prelungit în timp și contractul este divizibil, această restituire poate fi cerută doar pentru perioada de după încetarea contractului.

SECȚIUNEA 4: DAUNE

ARTICOLUL 7.4.1

(Dreptul la daune)

Orice neexecutare a unei obligații dă părții prejudiciate dreptul la daune, cu titlu exclusiv sau complementar cu alte mijloace legale de sancționare, cu excepția cazurilor exoneratoare prevăzute de aceste Principii.

ARTICOLUL 7.4.2

(Repararea integrală)

(1) Partea prejudiciată are dreptul la repararea integrală a prejudiciului rezultat din faptul neexecutării. Acest prejudiciu include atât pierderile pe care le-a suferit cât și câștigurile de care a fost privat, luând în considerare orice câștig al părții prejudiciate rezultând dintr-o cheltuială sau din evitarea unei pierderi.

(2) Acest prejudiciu poate fi atât material cât și moral, rezultând din suferința fizică sau stresul emoțional.

ARTICOLUL 7.4.3

(Certitudinea prejudiciului)

(1) Repararea prejudiciului este datorată doar pentru prejudiciul, chiar viitor, care este stabilit cu un grad rezonabil de certitudine.

(2) Compensarea poate fi datorată pentru pierderea unei șanse proporțional cu probabilitatea realizării acelei șanse.

(3) Atunci când valoarea daunelor nu poate fi stabilită cu un grad suficient de certitudine, stabilirea acestora este la aprecierea instanței de judecată.

ARTICOLUL 7.4.4

(Previzibilitatea prejudiciului)

Partea în culpă este ținută doar pentru prejudiciul pe care l-a prevăzut sau pe care l-ar fi putut prevedea în mod rezonabil, la momentul încheierii contractului ca fiind consecința probabilă a neexecutării.

ARTICOLUL 7.4.5

(Dovada prejudiciului în caz de înlocuire a tranzacției)

În situația în care partea prejudiciată a încetat contractul și face un alt contract pentru înlocuirea contractului inițial într-un termen rezonabil și într-o manieră rezonabilă, poate recupera diferența dintre prețul contractului și prețul noului contract ca și daunele pentru orice alt prejudiciu.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 7.4.6

(Proba prejudiciului prin referire la prețul curent)

(1) Partea prejudiciată care, după încetarea contractului, nu a făcut un alt contract pentru înlocuirea contractului inițial, dar există un preț curent pentru prestațiile contractuale, poate recupera diferența dintre prețul contractual și prețul curent din momentul încetării contractului precum și daunele pentru orice alte prejudicii suplimentare.

(2) Prețul curent este prețul folosit în mod uzual pentru bunurile livrate sau pentru serviciile prestate în circumstanțe comparabile la locul la care contractul ar fi trebuit executat sau, dacă nu există un preț curent la acel loc, prețul curent de la orice alt loc care pare rezonabil să fie luat drept referință.

ARTICOLUL 7.4.7

(Prejudiciul parțial imputabil părții prejudiciate)

Atunci când prejudiciul este parțial imputabil unei acțiuni sau omisiuni a părții prejudiciate sau unui alt eveniment pentru care și-a asumat riscul, valoarea daunelor este redusă în măsura în care acești factori au contribuit la producerea prejudiciului, având în vedere conduita fiecăreia dintre părți.

ARTICOLUL 7.4.8

(Atenuarea prejudiciului)

(1) Partea în culpă nu este răspunzătoare pentru prejudiciul suferit de cealaltă parte în măsura în care acesta din urmă l-ar fi putut reduce prin mijloace rezonabile.

(2) Partea prejudiciată este îndreptățită să recupereze orice cheltuieli rezonabile efectuate în încercarea de a reduce prejudiciul.

ARTICOLUL 7.4.9

(Dobânda pentru neplata unor sume de bani)

(1) Dacă o parte nu plătește o sumă de bani la scadență, partea prejudiciată are dreptul să ceară dobândă pentru acea sumă de la data scadenței plății până la data plății, indiferent dacă este sau nu exonerat de răspundere.

(2) Rata dobânzii va fi rata medie a dobânzii practicate de bănci pentru împrumuturi pe termen scurt pentru moneda de plată a contractului la locul plății prevăzut în contract sau, atunci când nu există o asemenea rată a dobânzii în acel loc, va fi acea rată a dobânzii din statul monedei de plată. În absența ratei dobânzii atât la locul plății cât și în statul monedei de plată, rata dobânzii va fi cea corespunzătoare fixată de legea statului monedei de plată.

(3) Partea prejudiciată are dreptul la daune pentru prejudicii suplimentare.

ARTICOLUL 7.4.10

(Dobânda la daune)

Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel, dobânda la daune pentru neexecutarea obligațiilor care nu au ca obiect o sumă de bani se calculează de la momentul neexecutării.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 7.4.11

(Modalitatea de reparare prin echivalent bănesc)

(1) Daunele trebuie plătite dintr-o dată. Totuși, pot fi plătite în rate, atunci când natura prejudiciului face ca acest lucru să fie potrivit.

(2) Daunele care vor fi plătite în rate trebuie indexate.

ARTICOLUL 7.4.12

(Moneda în care se evaluează daunele)

Daunele trebuie evaluate în moneda în care este exprimată obligația care are ca obiect o sumă de bani sau în moneda în care a fost suferit prejudiciul, care este mai adecvată.

ARTICOLUL 7.4.13

(Plata convenită pentru neexecutare)

(1) Atunci când contractul prevede că o parte care nu își execută obligațiile trebuie să plătească o anumită sumă pentru această neexecutare, partea prejudiciată are dreptul la această sumă, indiferent de prejudiciile suferite în mod real de aceasta.

(2) Totuși, în ciuda oricărei înțelegeri contrare, suma specificată poate fi redusă la una rezonabilă atunci când este exagerat de mare față de prejudiciul rezultat din neexecutare și având în vedere celelalte circumstanțe.

CAPITOLUL 8 - COMPENSAREA

ARTICOLUL 8.1

(Condiții referitoare la compensare)

(1) Atunci când două părți își datorează reciproc sume de bani sau alte prestații de aceeași natură, oricare dintre acestea („prima parte”) își poate compensa obligația cu obligația debitorului („cealaltă parte”) dacă la data compensării,

(a) prima parte are dreptul să își execute obligația;

(b) obligația celeilalte părți este certă, se cunoaște valoarea acesteia și este exigibilă.

(2) În cazul în care obligațiile ambelor părți rezultă în baza aceluiași contract, prima parte își poate compensa, de asemenea, obligația cu obligația celeilalte părți care nu este certă sau a cărei valoare nu se cunoaște.

ARTICOLUL 8.2

(Compensare în valută)

Atunci când obligațiile constau în plata unor sume de bani în monede diferite, dreptul de compensare poate fi exercitat, cu condiția ca ambele monede să fie liber convertibile și ca părțile să nu fi convenit asupra obligației primei părți de a plăti numai într-o anumită monedă.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 8.3

(Compensare prin notificare)

Dreptul de compensare este exercitat prin notificare transmisă celeilalte părți.

ARTICOLUL 8.4

(Conținutul notificării)

(1) Notificarea trebuie să indice obligațiile la care face referire.

(2) În cazul în care notificarea nu indică obligația în legătură cu care este exercitată compensarea, cealaltă parte poate declara primei părți, într-un interval de timp rezonabil, obligația care face obiectul compensării. În cazul în care nu se declară obligația respectivă, compensarea se va efectua în legătură cu toate obligațiile, în mod proporțional.

ARTICOLUL 8.5

(Efectul compensării)

(1) Compensarea descarcă obligațiile.

(2) Dacă obligațiile au o valoare diferită, compensarea descarcă obligațiile până la valoarea obligației în sumă mai mică.

(3) Compensarea produce efecte de la data notificării.

CAPITOLUL 9 – CESIUNEA DE CREANȚĂ, TRANSMITEREA OBLIGAȚIILOR, CESIUNEA CONTRACTELOR

SECȚIUNEA 1: CESIUNEA DE CREANȚĂ

ARTICOLUL 9.1.1

(Definiții)

„Cesiune de creanță” înseamnă transmiterea prin contract de la o persoană („cedentul”) către altă persoană („cesionarul”), inclusiv cu titlu de garanție, a dreptului cedentului la plata unei sume de bani sau la altă prestație de la un terț („debitorul”).

ARTICOLUL 9.1.2

(Excepții)

Această secțiune nu se aplică cesiunilor efectuate în baza regulilor speciale care guvernează cesiunile:

(a) de instrumente precum efecte de comerț, titluri juridice de proprietate sau instrumente financiare sau

(b) de drepturi, în cadrul cesiunii unei societăți.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 9.1.3

(Cesiunea creanțelor care nu au ca obiect o sumă de bani)

Un drept asupra unei prestații care nu are ca obiect o sumă de bani poate fi cesionat numai dacă cesiunea respectivă nu face ca obligația să devină cu mult mai oneroasă.

ARTICOLUL 9.1.4

(Cesiune parțială)

- (1) Dreptul la plata unei sume de bani poate fi cesionat parțial.
- (2) Dreptul la o altă prestație poate fi cesionat parțial numai dacă este divizibil și cesiunea nu face ca obligația să devină cu mult mai oneroasă.

ARTICOLUL 9.1.5

(Creanțe viitoare)

O creanță viitoare se consideră ca fiind cesionată la data încheierii contractului, cu condiția ca această creanță, atunci când va exista, să poată fi identificată drept creanța la care face referire contractul.

ARTICOLUL 9.1.6

(Creanțe cesionate fără specificație)

O serie de creanțe pot fi cesionate fără specificație, cu condiția ca respectivele creanțe să poată fi identificate drept creanțe la care face referire cesiunea, la data cesiunii sau la apariția acestora.

ARTICOLUL 9.1.7

(Este suficient acordul dintre cedent și cesionar)

- (1) O creanță este cesionată prin simplul acord dintre cedent și cesionar, fără notificarea debitorului.
- (2) Consimțământul debitorului nu este necesar decât dacă, în situația respectivă, obligația are caracter personal.

ARTICOLUL 9.1.8

(Costurile suplimentare ale debitorului)

Debitorul are dreptul la despăgubire din partea cedentului sau a cesionarului în legătură cu orice costuri suplimentare rezultate în urma cesiunii.

ARTICOLUL 9.1.9

(Clauza privind interzicerea cesiunii)

- (1) Cesiunea unui drept asupra plății unei sume de bani produce efecte, indiferent dacă a fost încheiat un contract între cedent și debitor care limitează sau interzice o astfel de cesiune. Cu toate acestea, cedentul poate fi răspunzător în fața debitorului pentru încălcarea contractului.
- (2) Cesiunea unui drept asupra altui tip de prestații nu produce efecte dacă încalcă un contract încheiat între cedent și debitor care limitează sau interzice o astfel de

Principiile UNIDROIT

cesiune. Cu toate acestea, cesiunea produce efecte dacă cesionarul, la data cesiunii, nu a știut și nu ar fi trebuit să aibă cunoștință de contractul respectiv. În această situație, cedentul poate fi răspunzător în fața debitorului pentru încălcarea contractului.

ARTICOLUL 9.1.10 *(Notificarea debitorului)*

(1) Până la primirea de către debitor a unei notificări referitoare la cesiune, fie din partea cedentului, fie din partea cesionarului, acesta este descărcat de obligație prin plata făcută cedentului.

(2) După primirea unei astfel de notificări de către debitor, acesta va fi descărcat de obligație numai prin plata achitată cesionarului.

ARTICOLUL 9.1.11 *(Cesiuni succesive)*

Dacă aceeași creanță a fost cesionată de același cedent către doi sau mai mulți cesionari succesivi, debitorul este descărcat de obligație prin achitarea plății conform ordinii în care au fost primite notificările.

ARTICOLUL 9.1.12 *(Dovada corespunzătoare referitoare la cesiune)*

(1) Dacă cesionarul transmite o notificare referitoare la cesiune, debitorul poate solicita cesionarului să prezinte, într-un interval de timp rezonabil, o dovadă corespunzătoare a faptului că cesiunea a avut loc.

(2) Până la prezentarea unei dovezi corespunzătoare, debitorul poate reține plata.

(3) Până la prezentarea unei dovezi corespunzătoare, notificarea nu produce efecte.

(4) Dovada corespunzătoare include, fără a se limita la, orice înscris emis de cedent, în care se indică faptul că cesiunea a avut loc.

ARTICOLUL 9.1.13 *(Mijloace de apărare și drepturi de compensare)*

(1) Debitorul poate invoca împotriva cesionarului toate mijloacele de apărare pe care debitorul le poate invoca împotriva cedentului.

(2) Debitorul poate exercita împotriva cesionarului orice drept de compensare disponibil debitorului împotriva cedentului, până la primirea notificării referitoare la cesiune.

ARTICOLUL 9.1.14 *(Drepturi aferente creanței cesionate)*

Prin cesiunea unei creanțe sunt transferate cesionarului:

(a) toate drepturile cedentului la plată sau la alte prestații în baza contractului, în legătură cu creanța cesionată și

(b) toate drepturile prin care este garantată prestarea creanței cesionate.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 9.1.15

(Obligațiile asumate de cedent)

Cedentul garantează cesionarului, cu excepția cazului în care cesionarului i s-a comunicat contrariul, că:

- (a) creanța cesionată există la momentul cesiunii, cu excepția cazului în care este vorba de o creanță viitoare;
- (b) cedentul are dreptul să cesioneze creanța;
- (c) creanța nu a fost cesionată anterior unui alt cesionar și este liberă de orice drept sau pretenție din partea oricărui terț;
- (d) debitorul nu dispune de nici un mijloc de apărare;
- (e) nici debitorul, nici cedentul nu a transmis notificare de compensare în legătură cu creanța cesionată și nu va transmite o astfel de notificare;
- (f) cedentul va rambursa cesionarului orice plată primită de la debitor înainte de transmiterea notificării referitoare la cesiune.

SECȚIUNEA 2: TRANSFERUL OBLIGAȚIILOR

ARTICOLUL 9.2.1

(Modalități de transfer)

O obligație de plată a unei sume de bani sau referitoare la o altă prestație poate fi transferată de la o persoană („debitorul inițial”) unei alte persoane („noul debitor”) fie

- a) printr-un contract încheiat între debitorul inițial și noul debitor, cu respectarea prevederilor art. 9.2.3 fie
- b) printr-un contract încheiat între creditor și noul debitor, prin care noul debitor își asumă obligația respectivă.

ARTICOLUL 9.2.2.

(Excepție)

Această Secțiune nu se aplică transferurilor de obligații efectuate în baza regulilor speciale care guvernează transferurile de obligații în cadrul transferului unei companii.

ARTICOLUL 9.2.3

(Necesitatea acordului creditorului cu privire la transfer)

Transferul unei obligații în baza unui contract încheiat între debitorul inițial și noul debitor necesită acordul creditorului.

ARTICOLUL 9.2.4

(Consimțământul anticipat al creditorului)

- (1) Creditorul își poate da consimțământul anticipat.
- (2) În cazul în care creditorul și-a dat consimțământul anticipat, transferul obligației va produce efecte la transmiterea unei notificări referitoare la transfer către creditor sau la confirmarea acestuia de către creditor.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 9.2.5

(Descărcarea de obligație a debitorului inițial)

- (1) Creditorul poate descărca de obligație debitorul inițial.
- (2) De asemenea, creditorul poate menține debitorul inițial în calitate de debitor, în cazul în care noul debitor nu își îndeplinește obligațiile în mod corespunzător.
- (3) În caz contrar debitorul inițial și noul debitor sunt răspunzători în solidar și individual.

ARTICOLUL 9.2.6

(Prestația de către terți)

- (1) Fără consimțământul creditorului, debitorul poate încheia un contract cu o altă persoană, în baza căruia această persoană va îndeplini obligația în locul debitorului, cu excepția cazului în care obligația respectivă are un caracter personal.
- (2) Creditorul își menține pretenția asupra debitorului.

ARTICOLUL 9.2.7

(Mijloace de apărare și drepturi de compensare)

- (1) Noul debitor poate invoca împotriva creditorului toate mijloacele de apărare pe care debitorul inițial le-ar putea invoca împotriva creditorului.
- (2) Noul debitor nu poate exercita împotriva creditorului nici un drept de compensare aflat la dispoziția debitorului inițial împotriva creditorului.

ARTICOLUL 9.2.8

(Drepturi aferente obligației transferate)

- (1) Creditorul poate invoca împotriva noului debitor toate drepturile la plată sau la alte prestații dobândite în baza contractului, în legătură cu obligația transferată.
- (2) Dacă debitorul inițial este descărcat conform Articolului 9.2.5(1), o garanție acordată de orice persoană, alta decât noul debitor pentru îndeplinirea obligației este descărcată, cu excepția cazului în care persoana respectivă este de acord să rămână la dispoziția creditorului.
- (3) Descărcarea de obligație a debitorului inițial se extinde și asupra oricărei garanții acordată de debitorul inițial creditorului pentru îndeplinirea obligației, cu excepția cazului în care garanția a fost constituită asupra unui activ care este transferat în cadrul unei tranzacții încheiate între debitorul inițial și noul debitor.

SECȚIUNEA 3: CESIUNEA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 9.3.1

(Definiții)

„Cesiunea unui contract” înseamnă transferul prin acord, de la o persoană („cedentul”) la altă persoană („cesionarul”) al drepturilor și obligațiilor derivate dintr-un contract încheiat cu o altă persoană („cealaltă parte”).

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 9.3.2

(Excepție)

Această Secțiune nu se aplică cesiunii contractelor efectuată în baza regulilor speciale ce guvernează transferurile contractelor în cadrul transferului unei companii.

ARTICOLUL 9.3.3

(Necesitatea acordului celeilalte părți)

Cesiunea unui contract necesită acordul celeilalte părți.

ARTICOLUL 9.3.4

(Acordul anticipat al celeilalte părți)

- (1) Cealaltă parte își poate da acordul anticipat.
- (2) Dacă cealaltă parte și-a dat acordul anticipat, cesiunea contractului va produce efecte la transmiterea unei notificări referitoare la cesiune către cealaltă parte sau la confirmarea cesiunii de către cealaltă parte.

ARTICOLUL 9.3.5

(Descărcarea de obligații a cedentului)

- (1) Cealaltă parte poate elibera cedentul de obligații.
- (2) De asemenea, cealaltă parte poate menține cedentul în calitate de debitor în cazul în care cesionarul nu își îndeplinește în mod corespunzător obligațiile.
- (3) În caz contrar cedentul și cesionarul sunt răspunzători în solidar și individual.

ARTICOLUL 9.3.6

(Mijloace de apărare și drepturi de compensare)

- (1) În măsura în care un contract implică o cesiune de creanțe, Articolul 9.1.13 se va aplica în mod corespunzător.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică un transfer de obligații, Articolul 9.2.7 se va aplica în mod corespunzător.

ARTICOLUL 9.3.7

(Drepturi transferate odată cu contractul)

- (1) În măsura în care cesiunea unui contract implică o cesiune de creanțe, Articolul 9.1.14 se va aplica în mod corespunzător.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică un transfer de obligații, Articolul 9.2.8 se va aplica în mod corespunzător.

Principiile UNIDROIT

CAPITOLUL 10 – TERMENE DE PRESCRIȚIE

ARTICOLUL 10.1

(Obiectul Capitolului)

(1) Exercițarea drepturilor guvernate de aceste Principii se prescrie prin expirarea unui interval de timp, denumit „termen de prescripție”, conform regulilor stipulate în prezentul Capitol.

(2) Prezentul Capitol nu reglementează termenul în care fiecare dintre părți are obligația, conform acestor Principii și ca o condiție pentru dobândirea sau exercitarea drepturilor sale, să notifice cealaltă parte sau să întreprindă orice acțiune, alta decât instituirea unor proceduri legale.

ARTICOLUL 10.2

(Termene de prescripție)

(1) Termenul general de prescripție este de trei ani începând cu ziua următoare celei în care creditorul ia la cunoștință sau ar trebui să ia la cunoștință faptele în urma cărora dreptul creditorului poate fi exercitat.

(2) În orice situație, termenul maxim de prescripție este de zece ani începând cu ziua următoare celei în care poate fi exercitat dreptul.

ARTICOLUL 10.3

(Modificarea termenelor de prescripție de către părți)

(1) Părțile pot modifica termenele de prescripție.

(2) Cu toate acestea, părțile nu pot

- (a) reduce termenul general de prescripție la mai puțin de un an;
- (b) reduce termenul maxim de prescripție la mai puțin de patru ani;
- (c) prelungi termenul maxim de prescripție la mai mult de cincisprezece ani.

ARTICOLUL 10.4

(Termen nou de prescripție prin recunoaștere)

(1) Atunci când, înainte de expirarea termenului general de prescripție, debitorul recunoaște dreptul creditorului, la data ulterioară datei recunoașterii începe să curgă un nou termen de prescripție.

(2) Termenul maxim de prescripție nu începe să curgă din nou, dar poate fi extins prin începerea unui nou termen general de prescripție, conform Art. 10.2(1).

ARTICOLUL 10.5

(Suspendare prin proceduri judiciare)

(1) Curgerea termenului de prescripție se suspendă

(a) atunci când creditorul întreprinde orice acțiune, prin inițierea procedurilor judiciare sau în cadrul unor proceduri judiciare deja inițiate, care este recunoscută de instanța de judecată ca o susținere a dreptului creditorului față de debitor;

(b) în cazul insolvenței debitorului, atunci când creditorul și-a susținut drepturile în cadrul procedurilor referitoare la insolvență; sau

(c) în cazul procedurilor pentru dizolvarea entității debitoare, atunci când creditorul și-a susținut drepturile în cadrul procedurii de dizolvare.

Principiile UNIDROIT

(2) Suspendarea se va prelungi până la pronunțarea hotărârii finale sau până la încetarea în alt mod a procedurilor.

ARTICOLUL 10.6

(Suspendarea ca urmare a procedurilor de arbitraj)

(1) Curgerea termenului de prescripție se suspendă atunci când creditorul întreprinde orice acțiune, prin inițierea procedurilor de arbitraj sau în cadrul procedurilor de arbitraj care au fost deja instituite, acțiune care este recunoscută de legea tribunalului de arbitraj ca susținând drepturile creditorului față de debitor. În absența regulamentelor cu privire la procedurile de arbitraj sau a prevederilor prin care se stabilește data exactă a începerii procedurii de arbitraj, se va considera că procedurile încep la data la care debitorul primește o solicitare conform căreia dreptul disputat trebuie adjudecat.

(2) Suspendarea se va prelungi până la pronunțarea unei hotărâri obligatorii sau până la finalizarea în alt mod a procedurilor.

ARTICOLUL 10.7

(Soluționarea alternativă a disputelor)

Prevederile Articolelor 10.5 și 10.6 se aplică, cu modificările corespunzătoare, altor proceduri prin care părțile solicită sprijinul unui terț în încercarea de a ajunge la o înțelegere amiabilă cu privire la disputa dintre acestea.

ARTICOLUL 10.8

(Suspendare în caz de forță majoră, deces sau incapacitate)

(1) Atunci când creditorul a fost împiedicat de un impediment pe care acesta nu îl poate controla și pe care nu îl poate evita sau depăși să suspende curgerea termenului de prescripție conform articolelor anterioare, termenul general de prescripție se suspendă, astfel încât să nu expire mai repede de un an după eliminarea impedimentului relevant.

(2) Atunci când impedimentul constă în incapacitatea sau decesul creditorului sau al debitorului, suspendarea încetează atunci când a fost numit un reprezentant al părții aflate în incapacitate sau decedate sau al proprietăților acestora, sau când un succesori a moștenit poziția părții respective. Termenul suplimentar de un an prevăzut la alin. (1) se va aplica în mod corespunzător.

ARTICOLUL 10.9

(Efectele împlinirii termenului de prescripție)

(1) Împlinirea termenului de prescripție nu determină stingerea dreptului.

(2) Pentru ca împlinirea termenului de prescripție să producă efecte, debitorul trebuie să susțină acest lucru în apărare.

(3) Un drept poate fi invocat în apărare, chiar dacă s-a susținut împlinirea termenului de prescripție cu privire la dreptul respectiv.

Principiile UNIDROIT

ARTICOLUL 10.10

(Drept de compensare)

Creditorul poate exercita dreptul de compensare până la susținerea de către debitor a împlinirii termenului de prescripție.

ARTICOLUL 10.11

(Restituire)

Atunci când o obligație a fost executată în scopul descărcării de obligația respectivă, nu există drept de restituire, deoarece termenul de prescripție s-a împlinit.